

”Patologian työ- ja erikoistumisolosuhteet täytyy saada houkuttelevammiksi”

Markku Miettinen on ollut osallisena suomalaisessa GIST-voittotarinassa. Hän sai perus- ja erikoislääkärikoulutuksensa Helsingin yliopistossa ja toimi 15 vuotta Yhdysvaltain armeijan palveluksessa AFIP- (Armed Forces Institute of Pathology) pehmytkudospatologian osaston johtajana. Hän on myös toiminut patologian professorina Thomas Jefferson -yliopistossa ja on nyt Yhdysvaltain syöpäinstituutin (NCI:n) diagnostisen patologian osaston johtaja.

Miksi sinusta tuli patologi? Koululaisena olin kiinnostunut kasveista ja halusin botanistiksi. Valitsin kuitenkin lääketieteen opinnot. Patologian kurssilla kudosten histologiset löydökset innostivat ja erikoisalavalinta ratkesi varhain. Olin kesäkandina patologian parissa ja aloitin erikoistumiseni Etelä-Saimaan keskussairaalaassa Lappeenrannassa.

Mikä innosti patologian tutkimukseen? Tutkimustyö on oleellinen ja luonnollinen osa patologiaa. Hyvät ohjaajat innostivat. Väitöskirjani vuonna 1983 käsitteli imusolmukkeen epiteloidisoluja, ja sen ohjaajina toimivat Erkki ja Lauri Saxén.

Mikä patologiasa on parasta? Jokainen työpäivä.

Mikä tekee GIST:sta erityisen? Kiinnostukseni näihin kasvaimiin heräsi jo 1980-luvun alussa Helsingissä, paljon ennen KIT-mutaatioiden löytymistä. Havaitimme kasvaimien heterogeenisuuden sekä silloin vielä selittämättömät eroavuudet leiomyomista ja leiomyosarkoomista. GIST:n patologian tutkimus on jatkunut näihin päiviin saakka, mm. yhteistyössä Helsingin Maarit Sarlomo-Rikalan kanssa. GIST oli KIT-mutaation myötä ensimmäisiä kiinteitä kasvaimia, johon saatiin täsmälääke.

Olet asunut ja työskennellyt Yhdysvalloissa jo vuosia. Mitä eroja koet maiden välillä työssäsi? Molemmissa maissa patologia ja lääketiede ovat muuttuneet melkoisesti näiden vuosien aikana. Oleellisia eroja diagnostiikassa ei nykyisin ole. Suomen vahvuus Yhdysvaltoihin verrattuna on keskitetty ja hyvin organisoitu terveydenhuoltojärjestelmä, joka on kaikille kansalaisille tarjolla. Yhdysvalloissa osa sairausvakuutuksen ulkopuolella. Ne, joilla on vakuutus, voivat puolestaan valita hoitopaikkansa ja pääsevät erikoislääkärille ehkä helpommin kuin Suomessa. Tutkimustyö molemmissa paikoissa on periaatteessa samanlaista. Nykyisessä työpaikassani NIH:ssa tutkimusrahoitusta on saatavissa.

Patologipula uhkaa Suomea. Mitä ehdotat neuvoksi? Koulutuksen perusta täytyy olla kunnos-

sa. Patologian kandikurssin täytyy olla innostava ja hyvin järjestetty. Amanuenssuureja tarvitaan myös. Työ- ja erikoistumisolosuhteet, mukaan lukien palkkaus ja henkilöstöresursointi, täytyy luoda houkutteleviksi patologian alalle, sillä työuupumuksen partaalla oleva kollega ei houkuttele nuorempia lääkäreitä hakeutumaan alalle. Jos toimeentulotason ylläpitämiseksi täytyy käydä muualla töissä, haittaa se myös patologian oppimista ja tutkimusta. Myös rakenteelliset, mm. lainsäädännölliset olosuhteet, tulisi luoda diagnostiselle patologialle ja kudostutkimukselle suotuisiksi.

Mikä oli ensimmäinen kirjoittamasi kirja? Suoapinen vuonna 1973.

Entä viimeisin? Modern Soft Tissue Pathology vuonna 2010.

Mitä harrastat? Luonto on aina ollut tärkeä. Olen Marylandin Native Plant Societyn jäsen. Shakkia pelaan poikieni kanssa ja baseballia seuraan kauden aikana.

Jäikö jotain vielä kysymättä tai kommentoimatta? Haluaisin kiittää suomalaisia kollegoja yhteistyöstä, joka on jatkunut Yhdysvaltain vuosieni ajan. Olen edelleen Helsingin yliopiston dosentti ja ylpeä siitä.

Markku Miettisen katsaus ”Ruoansulatuskanavan stroomatumori eli GIST” julkaistiin Aikakauskirja Duodecimin numerossa 14/2012.